tekstil

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR. YIL :5 , SAYI :70, 15 MAYIS 1973

SERMAYENİN DESTEKLEDİĞİ

TALÛ HÜKÜMETİ İŞÇİ SINIFINA YENİ OYUNLAR HAZIRLIYOR!

birine
balık versen
doyar
bir defa
balık tutmayı
öğret ona
doysun
ömür boyunca

tekstil

SAHİBİ: RIZA GÜVEN
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:
ABDULLAH SERT* ADRES:SIHHİYE APT,NO: 9, CAĞALOGLU,İSTANBUL* TEL: 26 85 90*
BASKI:KARACA OFSET*
DÜZENLEYEN:ASYA ORGANİZASYON*AYDA BİR YAYINLANIR* AYRICA PARA İLE SATILMAZ *

biz işçiler...

Bugün siyasi iktidarı
sermayedarların tam
anlamıyla
ellerinde tuttuklarını
iyi biliyoruz.
Bizim haklarımızı,
özgürlüklerimizi
yok etmek
isteyenlerin,
yalnızca
kendi fabrikamızdaki
patrondan
ibaret olmadığını da
çok iyi
biliyoruz.
Örgütlü bir güç halinde,
iktidarı
ellerine geçirmiş olan
patronlara karşı
bizler de
örgütlü bir ekonomik ve
siyasi
mücadele sürdüreceğiz.
Bu,yiğit
dokuma işçilerinin
yüz yıllık
geleneğidir üstelik.
Ve biz,
o yiğit
işçi babalarımızın,
analarımızın çocuklarıyız...

...diyoruz!

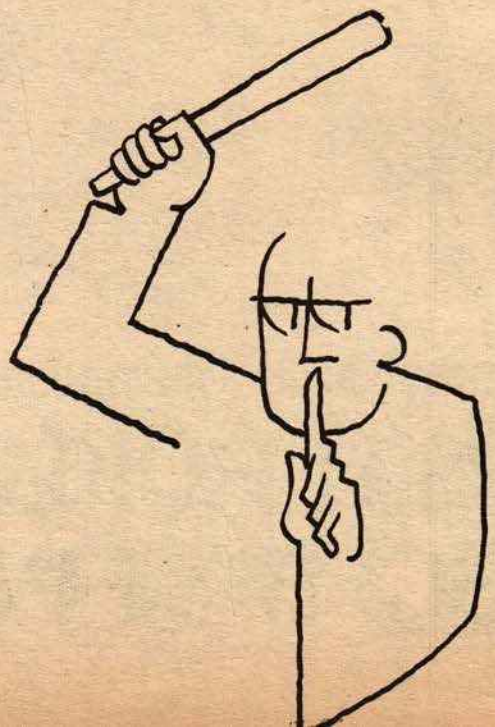

emek tüccarı, gerici AP'nin yardakçısı ve patronların yandaşı TEKSİF'İN ipliği bütün yurtta pazara çıkıyor

Tekstil Sendikası İzmir'de Çığ Gibi Büyüyor

Dergimizin geçen sayılarında kurulduğunu bildirdiğimiz Tekstil Sendikası İzmir Şubesi, çok kısa bir süre içinde büyük gelişmeler göstermeye başlamıştır. Gelişmeleri yerinde görmek ve gerekli temasları yapmak üzere İzmir'e giden Genel Başkan Rıza Güven, İzmir'deki durumu, "Tekstil Sendikası, İzmir'de bir çığ gibi büyüyor ve büyüyecek"şeklinde tanımlamıştır.

Yerel bir sendika iken kendi kendini feshederek sendikamız saflarına katılan ve Tekstil Sendikası İzmir Şubesi haline gelen Ege Mensucat Sanayii Sendikasındaki arkadaşlarımız bir süre önce Genel Merkez'e başvurarak, İzmir'de çeşitli tekstil fabrikalarında çalışan birçok işçi arkadaşımızın, sendikamız yöneticileriyle tanışmak ve bazı konuları danışmak istediklerini bildirmişlerdir.

Ardarda tekrarlanan bu çağrılar yüzünden Genel Başkanımız Rıza Güven, İzmir'e gitmiş ve 22 Haziran Pazar günü, İzmir Şubemizin lokalinde düzenlenen bir toplantıya katılmıştır. Rıza Güven, toplantıya katılan İzmir'li tekstil işçisi arkadaşlarımıza. sendikamızın temel ilkelerini, siyasi görüşlerini ve tüzüğünü anlatmış, geniş açıklamalarla bilgi vermiştir. Bu arada işçi arkadaşlarımızın dileklerini de dinleyen Rıza Güven gerekli uyarmaları yapmıştır.

Bu toplantı sırasında işçi arkadaşlar İzmir'deki birçok tekstil işçisi arkadaşımızın sendikamıza üye olmak istediklerini söylemişlerdir. Sarı sendika Teksif'in işçilerin emeğini, patronlara peşkeş çekmesinden yakınan İzmir'li işçi arkadaşlar kısa zaman içinde Teksif'ten istifa edeceklerini ve sendikamızın saflarına katılacaklarını tekrar tekrar belirtmişlerdir.

Öğrenildiğine göre, Mayıs ayı başından beri İzmir'de kurulu pekçok tekstil fabrikasında, önde gelen işçi arkadaşlar harıl harıl kayıt işlemi yapmakta, ve işçi arkadaşları, sendikamıza üye kaydetmektedirler. Sendikamıza kitle halinde katılan işyerleri arasında özellikle Sümerbank, Şark Mensucat ve Kula gibi büyük tekstil iş yerleri dikkati çekmektedir.

Görülüyor ki, emek tüccarı, gerici Adalet Partisi'nin yardakçısı ve patronların yandaşı Teksif'in ipliği bütün yurtta pazara çıkmaktadır. Ancak, bazı partizan yöneticilerin, memurların, yetkililerin desteği ile ayakta durabilen Teksif, pek yakında İzmir'de bir büyük şamarı yüzüne yiyeceğe benzemektedir.

Bütün sarı sendikaların kaçınılmaz kaderidir bu...

Uşak'da Lokavt

Uşak'ta kurulu Ali Boz adlı bir patrona ait işyerinde çalışan işçi kardeşlerimiz, bir süre önce toplu olarak sendikamıza üye olmuşlardı.

İşçilerin en tabii haklarını kullanarak sendikalaştıklarını öğrenen patron Adil Boz, çılgına dönmüş ve sorgusuz sepetsiz bütün işçileri işten çıkarmıştır. Hiçbir ihbarda bulunmadan ve kıdem tazminatı ödemeden işçileri kapı dışarı etmeye yeltenen Adil Boz'un davranışı, sendikamız tarafından "kanunsuz lokavt" ve " sendikal faaliyetlere karşı işlenmiş suç" olarak nitelenmiştir.

Olaya el koyan Tekstil Sendikası Hukuk Bürosu, bu çağdışı patrona karşı cezai işlem yapılması isteğiyle Uşak Cumhuriyet Savcılığına başvurmuştur. Sendikamız ayrıca konuyu Eskişehir Bölge Çalışma Müdürlüğüne de iletmiştir.

Adil Boz adlı, 1973 yılı

Türkiye'sinde yaşadığını bile bilmeyen bu patrona duyurmak isteriz ki, sermayedar sınıfların işçi sınıfına karşı yönelttiği saldırılar bizlerin gözünü korkutamaz. Biz Adil Boz gibi daha nice işverenleri patronları, sermayedarları dize getirmiş, anlı şanlı dokuma işçilerinin çocuklarıyız. İşçi babalarımızdan, analarımızdan öğrendiklerimiz ise Adil Boz efendiye hangi çağda yaşadığımızı öğretecek kadar zengin ve geniştir.

Antep Ali Güner'de Grev Kararı

Bir süreden beri devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinde Gaziantep Ali Güner Fabrikasında olumlu sonuç alınamayınca, sendikamız Tekstil grev kararı almıştır. Karar Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirilmiştir. İşveren tanınan süre zarfında sendikamızın isteklerini kabul etmezse grev uygulamasına geçilecektir.

Gaziantep İplik'te Yetki Aldık

Gaziantep İplik Sanayii Adi Komandit Şirketi'nde sendikamız, toplu sözleşme görüşmeleri için yetki almıştır. 47 işadamının ortaklaşa kurduğu fabrikada toplu sözleşme görüşmeleri yaklaşırken işçilerin çoğunluğu sendikamıza üye olmuşlardır. Gerekli çoğunluğu, elde eden sendikamız işvereni toplu sözleşme görüşmelerine çağırmıştır. Ama işveren Teksif'le anlaşarak, sahte belge doldurup, işyerinde bu sarı sendikanın yetkili olduğunu iddia etmiştir. İşçilerin kendi etrafında çelik bir zincir gibi kenetlendiğini bilen sendikamız, Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurarak mahkeme aracılığıyla tesbit yapılmasını istemiştir. Çalışma Müdürlüğünün yaptığı oylamada 67 oy farkla yetki sendikamıza verilmiştir.

Yaptığı oyunda başarı kazanamayan işveren sendikamızla toplu sözleşme görüşmelerine oturmak zorunda kalmıştır. Şimdilik 500 kişinin çalıştığı bu fabrikada işçi sayısının bine çıkarılması düşünülmektedir.

Kazlıçeşme Yün İplik'te Uyuşmazlık

Kazlıçeşme Yün İplik Fabrikası patronu ile sendikamız arasında bir süre önce başgösteren iş uyuşmazlığı, bilindiği gibi Uyuşmazlıkları Çözüm Kurulu tarafından incelenmeye başlanmıştır. Kazlıçeşme ile Şişli'de kurulu iki fabrikada çalışan işçi arkadaşlarımızın hakları ile ilgili olarak yapılan inceleme sonunda Uyuşmazlıkları Çözüm Kurulu işverenin bugüne kadar tanımamakta ısrar ettiğiya da savsakladığı çocuk parası, yemek parası farkları, iş ayakkabısı, kıdem teşvik ikramiyesi, iş elbisesi gibi haklarımızı işverenin mutlaka yerine getirmesi kararını vermiştir.

Sendikamız, Uyuşmazlıkları Çözüm Kurulu'nun kararına uygun olarak işverenin bu isteklerimizi derhal yerine getirmesini istemiştir.

Çağrı Yapıldı

Sözleşmeleri bir süre önce sona eren Mithat Giyim Sanayii, Nalbantoğlu Mensucat ve Branda Mensucat Fabrikaları'nın işverenleri yeni toplu sözleşme için görüşmelere çağrılmışlardır. Çağrıyla ilgili olarak bütün resmi işlemler tamamlanmış olup, Tekstil Toplu Sözleşme Bürosu görüşmelere hazırlanmaktadır.

Ayaz Bayburi'ye Ziyaret

Sendikamızın Basın Bürosu Görevlileri, Mahmutpaşa Şubemize bağlı Ayaz Bayburi Fabrikası'nı ziyaret ettiler. İşçi arkadaşlarla görüşen görevliler, dergimiz konusunda görüştüler. Bu konuda konuşan bir işçi temsilcisi arkadaşımız, özellikle gençkızlarımızın, kadın işçilerimizin dergimize yeterince ilgi göstermediklerinden yakındı.

Ayaz Bayburi işçileri, sendikamızın Mahmutpaşa Şubesi başkanıyla.

GENÇLİĞİN OY HAKKI

GÖRÜŞ

RIZA GÜVEN

Ne 27 Mayıs Devrimi, ne 1961 Anayasası, ne Anayasa'yı korumakla görevli Anayasa Mahkemesi kararları ne de 12 Mart Muhtırası değiştiremedi bu tutucu kafaları. İlgililer verdikleri demeçlerde hala olağanüstü dönemden olağan döneme geçilmediğini bildirmektedirler.

Anarşik olayları önlemek bahanesiyle 1961 Anayasası'nı çağ gerisine iten değişiklikler yapıldı. Gene de gün geçmiyor ki, anarşinin yeniden hortlamasına karşı yeni tedbirlerden söz edilmesin. Bu ad altında bazı oyunlar da sahneye konmak istenmektedir.

12 Mart Muhtırasının öngördüğü gerçek bir reformun yapıldığını hiç kimse söyleyemez. Seçim hükümeti olarak nitelendirilen bir hükümet getirildi iş başına. Tüm siyasal örgüt sözcüleri, demokrasinin tüm kurallarıyla işlemesi için çaba gösterdiklerini iddia ediyorlar. Demokrasiyi kurtarmak, gençliği içine düştüğü bunalımdan kurtarmak üzerine tedbirler düşünüp almakta olduklarını bildiriyorlar.

Hemen söyleyelim ki, toplumumuzda özellikle gençlik kesiminde ortaya çıkan bunalımları önleyecek nitelikte değildir bu tedbirler. Hiçbir tedbir gençliği bunalımlara iten gerçek nedenler araştırılarak alınmamıştır.

Arızanın asıl nedeni gençliğin yönetimde söz ve oy hakkından yoksun bırakılmış olmasıdır. Son günlerde bu sorun ortaya atılmış ve geniş tartışmalara konu olmuştur.

Gençliğe oy hakkı tanımak gerektiği kamuoyunun ortak görüşü olmuştur. Bunun sonucu olarak Yasama Organlarına verilen öneri sevinçle karşılanmıştır.

Ne var ki, bu öneri, Millet Meclisi Geçici Komisyonunda,çoğunlukta bulunan tutucu parti üyelerinin oylarıyla reddedilmiş bulunuyor.

18 yaşını bitiren gençlerimizin, oy kullanma hakkına karşı çıkanlar, Türkiye'nin geleceğini düşünmeyecek kadar bencil babalardır. 18 yaşını bitiren gençlere oy hakkı tanımayanlar, ölümsüz Ata'nın Cumhuriyet'i emanet ettiği gençliğe güvenmeyenlerdir. 18 yaşını bitirenlere, oy hakkını tanımayanlar, Batı demokrasisine inanmayanlardır. 18 yaşını bitiren gençlerimize oy hakkını tanımayanlar kendi kanını taşıyan çocuklarından korkanlar, kuşku duyanlardır.

Gençliğe oy hakkı tanımaktan sakınanlar, bilinçsiz bireylerin parayla satın alınan oylarıyla iktidar olmaya alışmış olanlardır. Daha açık bir deyimle, kendilerine güveni olmayanlar, aydınlıktan korkanlardır.

İnanıyoruz ki, gençliğe oy hakkı tanımaktan korkanlar, önümüzdeki seçimlerde, gençlerin devrimci babaları, uyanık analarından gerekli dersi alacaklardır.

OLAYLAR ZİNCİRİ

bu gün, Naim Talû'yu başbakan yapan siyasi iktidar işçi sınıfına yeni oyunlar tezgahlıyor

yeni bir sermaye iktidarı

Bir yaşlı geyik varmış. Tecrübeli, güngörmüş, avcıların binbir türlü oyununu bellemiş bir yaşlı geyikmiş bu. O kadar işkilliymiş ki uyurken bile tek gözüyle uyurmuş. Bir gözünü yumarö teki ile de avcıları kollarmış. Güngörmüş geyiğin tedbiri bu kadarla da kalmazmış. Tek gözle uyuyor demiştik ya, uyurken de deniz kıyısına gidermiş. Yumduğu gözünü denizden yana verir, açık gözünü de karadan yana tutarmış. Böylece, avcıların geleceği kara tarafını sağlama alırmış.

GEYİĞİN HESAPLAYAMADIĞI

Gel gör ki, avcı milleti de hinoğlu hinmiş. Bakmışlar ki bu güngörmüş geyiği bir türlü avlayamıyorlar, bir oyun düşünmüşler. Bulmuşlar da...

Avcılar bir kayığa binip geyiğin uyuduğu yere doğru yanaşmışlar. Geyik de deniz tarafından bir tehlike beklemediğinden rahat rahat uyuyormuş. Avcılar yanaşmışlar, yanaşmışlar, tüfeklerini doğrultup güngörmüş geyiği avlamışlar. Avcılar muratlarına ermiş, geyik de canını teslim etmiş...

KISSADAN HİSSE

Yukarıda anlattığımız masal, biz işçilerin haline pek benziyor. Burada, geyik biz işçiler, avcılar ise patronlara denk düşüyor tabii.

Gerçekten biz işçiler, tıpkı güngörmüş geyik gibi işkilliyizdir. Her an patronların bize atacağı kazığı bekler dururuz. "Acaba işten mi çıkaracak", "Acaba bu sözleşmede ücretlere zam yapmamak için neler çevirecek" diye düşünür, hep tedbirli olmaya çabalarız.

Hani geyik gibi, biz işçiler de patronlara karşı tek gözle uyur hale gelmişizdir.

HANGİ GÖZÜMÜZÜ YUMALIM?

Yalnız, acaba bir yumduğumuz gözümüzü hangi yana veriyoruz. Patronlardan gözümüzü ayırmadığımıza göre, yumduğumuz gözümüzün oluduğu tarafta neler olup bitiyor?

Bu soruya cevap vermeden önce bir gerçeği belirtelim: İşçiler uyurken bile gözlerini yummamak zorundadırlar. Çünkü işçi sınıfına yöneltilen saldırılar, yalnızca ücret zammı, işten çıkarma gibi kendi işyerimizden gelmez. Bizim çıkarlarımızı, haklarımızı çiğnemek isteyen yalnızca, tek başına bizim kendi patronumuz değildir.

Bütün patronların elele vererek ellerinde tuttukları siyasal iktidar da bugün işçi sınıfının haklarını çiğnemenin, geri almanın, hatta yok etmenin yollarını aramaktadır.

Öyleyse gözlerimizi yummayalım. Ve olup bitenlere işçi gözüyle bakmasını öğrenelim. Bilmiyorsak okuyalım, soralım, ama mutlaka öğrenelim.

Yalnızca kendi patronumuzdan gelecek saldırılara, haksızlıklara karşı uyanık olmakla yokluğun, yoksulluğun elinden kurtulabileceğimizi sanmayalım. Sanmayalım, yoksa yukarıdaki masalda anlattığımız geyiğin durumuna düşeriz. Hiç beklemediğimiz bir yerden gelen bir saldırı bizi yere seriverir.

İŞÇİLERİ BEKLEYEN TEHLİKE

Hiç sözü uzatmadan belirtelim, bugür

yurdumuzda siyasal iktidar, silme patronların çıkarını kollayan ellere,partilere geçmiştir. Olağanüstü şartları bahane eden sermaye çevreleri dilediklerî bütün işleridiledikleri gibi gerçekleştirmenin gün geçtikçe daha çok tadına varmaya başlamışlardır.

İşçi dilinde biz, bu gibi siyasal iktidarlara "sağ iktidarlar" diyoruz.

TALU HÜKÜMETİ

Taa, Cumhurbaşkanı seçimlerinden itibaren başlayan uzunca bir siyasal bunalım sonunda sermayedarların, patronların istediği gibi sona ermiş ve eski Ticaret Bakanı Naim Talu Başbakanlığa getirilmiştir. Naim Talu da bakanlarını sermayedarların, patronların siyasi örgütü olan iki partiden, yani, Adalet Partisi ve Cumhuriyetçi Güven Partisi içinden seçmiştir. Yani, daha açık söylemek gerekirse, A.P. ile C.G.P. bir koalisyon hükümeti kurmuşlar,başına da Naim Talu'yu getirmişlerdir.

Naim Talu, bakan ve başbakan olmadan önce Merkez Bankası Genel Müdürüydü. Biz işçileri pahalılığın kucağına daha bir iten 1970 devalüasyonunu (Devalüasyon sözünün anlamı için bu sayfadaki küçük çerçeveyi okuyunuz.) gerçekleştiren adamdır. Yani, uluslararası tekelci sermayenin yurdumuzdaki uzantılarının çok takdir ettiği, kolladıkları bir siyasetçidir.

Hükümet bakanlarının geldikleri partilerin niteliği ise, bizim fazla birşey söylememizi gerektirmeyecek kadar açıktır. Bugün Süleyman Demirel başkanlığındaki Adalet Partisi ile Turan Feyzioğlu başkanlığındaki Cumhuriyetçi Güven Partisi'nin, patronların, sermayedarların siyasi örgütleri olduğunu artık bilmeyen kalmamıştır.

NELER HAZIRLANIYOR?

Talu Hükümeti, 274, 275 Sayılı Sendikalar ve Toplu Sözleşme Kanununu yeniden düzenlemeye hazırlanmaktadır.Böylece oe işçi sınıfının sendikal özgürlüklerine ağır bir darbe vurmanın hesapları yapılmaktadır. Böylece işçilerin ücretlerinin artması için yapacakları bütün eylemler engellenmek istenmekte, işçi sınıfını Türk-İş içinde yuvalanmış sahteci, sarı, emek tüccarı sendikalara teslim amaçlanmaktadır.

Naim Talu yalnız işçi sınıfının değil, kaderi bizlerle sımsıkı bağlı olan köylülere de kötü oyunlar hazırlamaktadır. Başbakan bir konuşmasında açık açık taban fiyatların artmasından yana olmadığını söylemiştir. Yani köylünün ürünü gene düşük fiyatla alınacak ve tüccarın bunları en yüksek fiyatla satmasını sağlamak için bütün teşvik tedbirleri uygulanacaktır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Naim Talu'nun başbakanlığında A.P. ve C.G.P. tarafından kurulan yeni hükümet işçi sınıfının ve öteki çalışan sınıfların çıkarlarını korumamakta, açıktan açığa patronların, sermayedarların çıkarlarını kollamaktadır.

ACABA YANILDIK MI?

Yukarıda yazdıklarımıza bakıp da, "Yahu durun. Adam daha yeni başbakan oldu. Hiçbir şey yapmadan çamur atmaya başlamayın hemen. Hele bir yapsın ya-

İŞÇİ SÖZLÜĞÜ

devalüasyon: Değer indirimi demektir. Yani, paranın kıymetinin düşürülmesi, paranın satın alma gücünün azaltılmasıdır. Ama bunu böyle açıkça söylemezler de "devalüasyon" yaptık derler. Neden? Anlamı anlaşılmasın da herhal yararlı birşey sanılsın diye. Paranın değerini korumayan hükümetler, sonunda bu değer kaybını resmen kabul ve ilan etmek zorunda kalırlar. Ne olur? Dışarıdan 50 liraya gelen bir yedek parça ya da ilaç hammaddesi 75 lira ödenerek alınır. Öte yandan 30 liralık fındığa da 25 lira verirler. Devalüasyon budur, yani paranın çaktırmadan deve yapılması.

pacağını, ondan sonra konuşalım." diyen işçi arkadaşlarımız çıkabilir.

Cevabımızı hemen verelim:

Yanılmıyoruz. Olaylara işçi gözüyle bakmasını bilenler yanılmazlar. Ama biz gene de küçük bir örnekle bunu açıklayacağız:

PİRİNCİN KİLOSU KAÇA?

Altı aydan bu yana pirinç fiyatları alabildiğine yükselmiştir. Bugün bir kilo iyi pirinç 8 liraya satılmaktadır. Tüccarların bu insafsız zamlarına karşı hükümet hiçbir tedbir almamıştır. Sözgelimi yurtdışından bol ve ucuz pirinç ithal edip, bununla tüccarların karşısına çıkıp, onları fiyatları düşürmeye zorlamamıştır.

Amaaa, şimdi pirinç (yani çeltiklerin) harman zamanı gelmektedir. Aylar boyu çeltik tarlalarında sıtmadan kırılma bahasına çalışan köylüler şimdi hasat sonunda ellerindeki ürünü iyi fiyatla satıp, üç beş kuruş elde etmenin düşlerini kurmaktadırlar.

HÜKÜMETİN BİR KARARI

Ama çeltikçi köylü kardeşlerimizin hevesleri kursaklarında kalacaktır. Hükümet bir karar almış ve yurt dışından bol miktarda pirinç ithal edip bunu kilosu 5 liradan satacağını açıklamıştır. Böylece piyasada pirinç bollaşacak ve tüccad da köylüden pirinç alırken, düşen pirinç fiyatlarını göstererek, köylünün pirincini yok bahasına ele geçirecektir.

ŞİMDİ ANLAŞILDI MI?

Herhalde bu küçük örnek Talu Hükümetinin sermayeden yana olduğunu pek iyi açıklamaktadır. Dergimizin bu sayısında Bu Kitabı Okuyalım sayfasında tanıttığımız Teneke adlı kitabı okuyan işçi arkadaşlarımızın, bu çeltik oyunnu daha iyi kavrayacaklarını sanıyoruz.

Sözümüzü bağlarsak, bugün Naim Talu'ya başbakan yapan siyasi iktidar, işçi sınıfına yeni oyunlar hazırlamaktadır. Biz işçiler buna karşı tez elden çare bulmak zorundayız. Bu çarenin ise mutlaka ve mutlaka siyasete karışmak ve patronların partilerine karşı kendi siyasi örgütümüzü kurmak olduğunu bu dergide defalarca söyledik...

TATLI SERT

İnanın kafam karıştı benim. Sizi bilmem diyemem. Sizinki de karışmıştır. İnsan olan insanın kafası karışır bu ortamda. Üstelik de hız çağındayız. Bazı hızlılıklara alışık olmamız gerekir ama, Türkiye'mizde son yıllarda geçen hızlı olaylar, siyasal çekişmeler adamı ters-mers ediyor. Kafa allak bullak oluyor. Aslında bu kadar karışık değil belki. Bir gerçek var ortada: Halkın bütünü bir mutlu azınlık dışında, geçim sıkıntısından yanmış, neredeyse serinlemek için kışın ortasında denize fırlayacak. Hoş girecek deniz de bulursa ya. Maşallah bütün kıyılar parsellenmiş, plaj deyip suyu parayla satıyorlar. Villa deyip herkesin malı olan sahilleri duvarla çeviriyorlar. Berlin'deki utanç duvarından sözediyor elin oğlu. Bizim sahillerdeki haraç duvarlarından bahseden yok.

Et pahalı, un pahalı, yağ pahalı, taşıt pahalı... Gider çok, gelir min nacık. Tam şair Orhan Veli'nin dediğine uygun:

Cep delik, cepken delik
Kevgir misin be kardeşlik...

İşçi, bugün sözleşme zammı alıyor, yarın elinde birşey kalmıyor.

Köylü taban fiyatlar beklerken, tefeciye borçlarını kara kara düşünüyor.

DİBİ ÇÖKMÜŞ

Uzun lafın kısası, dibi çökmüş bu kavanozun. Boşuna demiyor halkımız kahırlandıkça, kavanoz dipli dünya diye. Kavanozun dibi çöküverir, yaşadığına pişman olursun ya bir yerde.

ŞİMDİLERDE UMUTLAR VARMIŞ

Umut kesilir mi hiç? Diyorlar ki artan fiyatlarla mücadele yapılacakmış. Bunun için de sayın Başbakanımız Naim Talu, daha başbakan değil,

ÇEREZE VAR MISIN ?

fakat Melen Hükümeti'nde Ticaret Bakanı iken, Planlama Teşkilatı, Maliye Bakanlığı'ndan alınan bir rapora önce karşı çıkmış sonra da rapor kararname biçimine girince basmış imzayı. Bu kararnameye göre, artan fiyatlarla mücadele edilecekmiş halkın yararına. Ne var ki 12 Nisan'da Cumhurbaşkanı da imzalayarak bu kararname kesinleştiği halde, sayın Başbakanımız yürürlüğe koymuyormuş.

Sun'i tedburlerle iktisadi hayat düzeltilemez, diyormuş.

Doğru söze can kurban. İşte bu gerçek üzerinde duralım: Sen gel adına kapitalist düzen diyerek tam kapkaççı bir düzeni oturt. Üretim araç ve gereçlerini ellerinde tutan kapitalist kesim istediği gibi üretsin, istediği gibi fiyat koysun, istediği gibi satsın, ses çıkarma. Kapitalist ekonominin arz-talep kurallarından bile habersiz,rekabetten habersiz davranarak iyice serbest bırak. Sonra da suni tedbirlerle hayat pahalılığını önlemeye bak.Önleyemezsin, önlemeye gerçekçi tedbirlerle de başvuramazsın. Çünkü önlemeyesin diye bu işten çıkarı olanlar seni ve benzerlerini o mevkilerde tutuyorlar indiriverirler adamı aşağıya.

Bir umudumuz da yazın gelmesiyle şimdi altın yumurtlayacak turistlerde artık. İşçinin,dar gelirlinin cebine ne getirir bu turist onu varın siz düşünün. Rasladıklarımıza bol bol tarif ederiz.

"Var siz şuradan gitmek Sultanahmet'e."

"Var siz bilet almak Ada Vapuru için." gibi. Onlar da yarı anlar, yarı anlamaz yüzümüze güler geçerler.

Dedik ya, dibi çökmüş bu kavanozun.

AKILLI ÇALIŞMA BAKANI

Ali Naili Erdem bey, eski, deneyli A.P.'li politikacılardan.A.P., 12 Mart'a değin iktidarken hep Çalısma Bakanlığı yaptı. Şimdi yeni hükümetin de çalışma bakanı. Mikrofonda deneylidir. Fena nutuk atmaz. İşçi konularında da partisinin felsefesine uygun epey bilgi sahibi oldu. Geçenlerde Türk-İş'i ziyaret etmiş ve de Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen bu karar geriye yürüyemeyeceğinden , karar tarihine değin Kurum'a başvurmuş veyadava açmış işçilerin borçlanma istemlerinin yerine getirileceğini, böylece emeklilik işlerindeki aksaklık yaratan bütün genelgeleri kaldıracağını söylemiş. Gördünüz mü Ali Naili Erdem beyin aklını. Tam seçim arefesinde bir siyasi bundan daha güzel yatırım yapamaz ve de bu yatırıma kolay kolay kimsenin sesi çıkmaz. Çünkü neredeyse yüz bine yakın işçi borçlanma yoluyla emeklilik kurtuluşunu bekliyor. İşte müjdesi Çalışma Bakanı'ndan.

Seçimler gelmekte olduğundan artık inanın seçim süresince sular akar, elektrikler az kesilir, memurlara birikmişlerden bir kısmı ödenir, gecekondulara tapular verilir, köylünün borçları ertelenir ve de çerez olacak -seçim çerezi olacak- ne varsa hepsi yapılır.

Seçelim bakalım bir dört sene için,daha dün kazık atmış, bugün gönlümüzü almış olanları. Yakında başlayacak seçim dedikodularında buluşmak üzere şimdilik sağlıcakla.

Abdullah Sert

İŞÇİLERİN DÜNYASI DÜNYA İŞÇİLERİ

ABBOTT GREVCİLERİ TOPLU HALDE

ROCHE VE ABBOTT İLAÇ FABRİKALARINDA GREV

Kimya-İş Sendikasının grev kararı aldığı Roche ve Abbott'da grev başladı. Ücret zammı, yılda üç maaş ikramiye ödenmesi ve kıdem zamlarının arttırılması gibi konularda anlaşma sağlanamaması greve sebebiyet vermiştir. Uluslararası tekelci sermayenin Türkiye'deki temsilcileri olan bu şirketlerin işverenlerinin işçileri bir köle, kendilerini de sömürge valisi olarak gördükleri, Kimya-İş yöneticileri tarafından açıklanmıştır.

Bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de sömürüsünü büyük bir ranatlıkla sürdüren bu şirketlerden Roche'un bir dümeni su yüzüne çıkarılmıştır. İngiltere'de ilaç fiyatları-

BÜYÜK MAĞAZALAR OYUNU

Geçtiğimiz ay, büyük mağazalar konusu, gazetelerde, radyolarda tartılışdı duruldu. Yazılar yazıldı, demeçler verildi ama büyük mağazaların biz işçilerin ve diğer dar gelirli kesimlerin yararı mı zararına mı olduğu üzerinde hiç durulmadı.

Bildiğimiz gibi büyük mağazalar, saç tokasından dikiş iğnesine, bozdolabından pirince kadar her türlü maddeyi satan, dev mağazalardır. Malların tek fiyat üzerinden ve taksitle satılması şüphesiz biz işçiler ve öteki dar gelirliler için bir umut ışığıdır. Ama burada, yeni bir tuzak hazırlanmaktadır. Kanunlaşan tasarıya göre, bu mağazalar birkaç zengine devlet hazinesinden kredi verilerek kurdurulacaktır. Yani bizlerin ödediğimiz vergilerle, yurt dışından getirdiğimiz dövizlerle oluşan devlet hazinesi, bir avuç sermayedarı daha da zengin etmek için kullanılacaktır Bu konuda açıklığa kavuşturulması gereken bir konuda şudur: Büyük mağazalar ucuzluk sağlayacak mı? Yukarıda da söylediğimiz gibi bu büyük mağazaları birkaç büyük sermayedar kuracaktır. Bu birkaç sermayedar aralarında anlaşıp fiyatları istedikleri gibi ayarlayabileceklerdir. Çünkü, büyük mağazaları, dev kapitallerle kuracaklarından başka kuruluşların onlarla rekabet etmesine imkan kalmayacaktır. Bu da bize vaad edilen ucuzluğun sağlanmayacağını anlatmaya yeter.

Oysa büyük mağazalar bu birkaç sermayedar tarafından kurulacağına, halk kooperatifleri eliyle kurulsaydı, amaç kâr olmayacak ve halka ucuzluk sağlanabilecekti. Sonuç olarak, ucuza, tek fiyat üzerinden mal satılacak yutturmacasıyla kurulacak olan büyük mağazalar, aslında birkaç sermayedarı daha da zengin etmek için sahneye konulan bir oyundur diyebiliriz.

nın yeniden ayarlanıp fiyat kontrolu yapılacağını öğrenen Roche şirketi, çok yüksek olan fiyatlarında a niden yüde 30'luk bir indirim yapmıştır. Sonradan araştırmayı yapan kurul, fiyatların yüzde 45 daha düşürülmesini istemiştir.

Böylece toplam olarak yüzde 75'lik bir fiyat indirimi yapmak zorunda kalan Roche, üretime hala kar ederek devam etmektedir. Yapılan hesaplara göre 1 kilo librium'u 315 li raya mal edip 5.110 liraya satmaktadır..

Görüldüğü gibi işçilerin sırtından bu kadar yük sek karlar eden bu şirketler işçilere yaşamaları için gerekli haklarını vermekten kaçınmaktadırlar.

● PATRONLARIN İHMALİ İŞYERİ HASTALIKLARINI ARTTIRIYOR!

Yapılan bir araştırmaya göre, 100 işçiden 41'i işyeri koşullarının sağlığa uygun olmaması yüzünden hastalanmaktadır. Örneğin gece işçileri uykusuzluk has talığına, temizlik işçileri kronik bronşite, rutubetli yerlerde çalışanlar romatizmaya, tozlu işlerde çalışanlar ciğer hastalıklarına yakalanmaktadırlar. Bu oran işverenlerin gerekli tedbirleri almamaları yüzünden gittikçe artmaktadır. Araştırmada, düz işçilerle teknikerlerin,ka lifiye işçi, usta veya ustabaşılara oranla daha faz la etkilendikleri açıklanmıştır. İşçiler, kalifiye işçi, usta veya ustabaşı niteliğini kazanıncaya kadar işyerlerinde daha fazla ve uzun süre çalışmakta böylece kötü şartlardan da ha fazla etkilenmektedir.

KÖYLÜLER ÖRGÜTLENİYOR

29 Nisan günü Adana'da düzenlenen Çukurova 1. Üreticiler Kurultayı'nda, 12 bin küçük üretici bir araya geldi.

Kurultay'da bir konuşma yapan C.H.P.Genel Baş kanı Bülent Ecevit'in dediği gibi,"Türkiye'de sa dece büyük çiftçi ve büyük işadamının sesi duyulur. Küçük çiftçinin, köylünün sesi duyulmaz.Mec lislerde, radyolarda yalnız büyüklerin sesi duyulur."

İşte bu yüzden, düzenin bozuk işlemesinden, sermaye yanlısı iktidarların uygulamalarından en az biz işçiler kadar etkilenen, aracının,tefecinin, toprak ağasının elinde iliğine kadar sömürülen bu az topraklı ve topraksız köylüler, kendi öz toplantıları olan Kurultay'da içinde bulun dukları duruma bir çözüm aramak, sorunlarını ken di sesleriyle duyurabilmek için toplandılar.

Kurultay çağrısında da belirtildiği gibi tarım alanında hayatını çalışarak kazanan kesim, toplumumuzun en örgütsüz kesimidir. En basit ekonomik haklarını bile savunacak bir örgütleri olmadığından aracının, tefecinin, toprak ağasınınsömürüsüne, sermaye yanlısı iktidarların kendi aleyhlerine, sermayeden yana olan uygulamalarına ses çıkaramamaktadırlar.

Bunu bir örnekle açıklayalım:

Son iki yılda hükümetler, hızla artan fiyatları durdurabilmek için taban fiyatlarını dondurma yoluna gittiler. Tarım kesiminde, hayatını elde edeceğiürünün satışına bağlamış bulunan küçük üreticiler, bu uygulamayla zaten yüzyüze bulundukları tefeci-tüccar sermayenin ağına daha fazla düşürülmüşlerdir. Bu duruma topluca karşı çıkmalarını sağlayacak bir örgütleri olmadığı için de bu uygulama en küçük bir karşı koymayla karşılaşmamış, şimdiki başbakan, zamanın Ticaret Bakanı Naim Talu tarafından fütursuzca uygulanmıştır.

İşte, önce Manisa'da Egeli üreticilerin, sonra Adana'da Çukurovalı üreticilerin düzenledikleri bu kurultaylar, yukarıda da belirttiğimiz gibi, düzenin bozuk işlemesinden en az biz işçiler kadar etkilenen küçük üreticilerin,örgütlenme yolunda attıkları ciddi ve önemli bir adımdır.

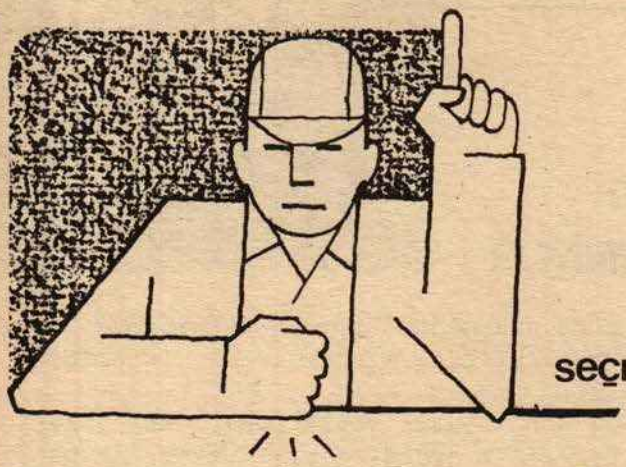

bu sayımızda Akın Tekstil fabrikasında çalışan kardeşlerimizle beraberiz

●

seçmen yaşı▪hükümet▪büyük mağazalar

Akın Tekstil Fabrikasında yoğun bir üretim faaliyeti içinde bulunan 800'e yakın işçi kardeşimiz çalışıyor. Onlarla, makineleri başında, yemekhanede, bahçede konuştuk. Bu arada, Akın Tekstilli işçi arkadaşlarda gördüğümüz bir eksikliği belirtmeden geçemeyeceğiz. Biz işçiler dünyadaki bütün değerlerin yaratıcılarıyız. Yarattığımız değerlere sahip çıkabilmenin ve insanca yaşamanın sorumluluğunu duymak zorundayız. Bu sorumluluk da, öyle lafla, biz de insanca yaşamak istiyoruz demekle duyulmaz. Sorumluluk işçi sınıfının kurtuluşu için mücadele etmektir. Akın Tekstil'de gördük ki, arkadaşlarımızın çoğu, Türkiye'nin ve işçi sınıfının ya da günün en aktüel olaylarından habersiz, onların dışında yaşıyorlar. Oysa, biz inanıyoruz ki, koskoca bir işçi sınıfının sorumluluğunu taşıyabilmek için çok çok okumak ve çok çok bilgili olmak gerektir.

TALÜ'NUN BAŞBAKANLIĞINA EN ÇOK PATRONLAR SEVİNDİ

●● Seçmen yaşının 18'e indirilmesi, bugünlerde üzerinde çok tartışılan bir konu. Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

● *Seçmen yaşının gençleşmesi tabii ki iyidir. Kültür ve siyasetle ilgi bu yaşlarda doğmalı. Zaten insanın en verimli yaşları, 18-30 yaş arasıdır.*

● *Her bakımdan yararlıdır bu. Bir kere seçmenler gençleşirse, parlamentodadaki paslanmış beyin ve vücutlar gider de yerine, dinamik, ilerici kafalar gelir belki.*

Valla, bu konuda geç bile kalınmıştır. İleri görüşlülük ve dinamizm açısından çok önemlidir. Bu yaştaki gençler vergi verdiklerine, askerlik yapıp gereğinde ceza bile yediklerine göre, mutlaka oy da vermelidirler.

● *Bu kanunun bir mahzuru var bence. Şayet seçmen sayısı arttı diye, milletvekili sayısını da arttırmaya kalkarlarsa yandık. Sırtımıza bir kambur daha ek-*

lenmiş olur. Biliyorsunuz, bir milletvekili ayda 15 bin lira alır üstelik de 3 aylık peşin olarak.

●● Yeni kurulan Talu Hükümeti hakkında çeşitli yorumlar yapıldı. Bu konuda sizin fikriniz nedir?

● Bu hükümet geçici bir hükümettir. Henüz bir icraatını görmediğimize göre birşey söyleyemeyiz hakkında. Yalnız duyduğuma göre, dünyada ilk defa bizde eski ticaret bakanı baş bakan olmuş. Türkiye zaten geri kalmış bir ülkedir. Eski ticaret bakanının da neler yaptığını biliyoruz. Bu yüzden ben diyorum ki, geçici bir hükümet de olsa yük gene biz işçilerin sırtına binecek. Çünkü hükümet, biz işçilerden yana değil, zenginlerden, patronlardan yana bir hükümettir.

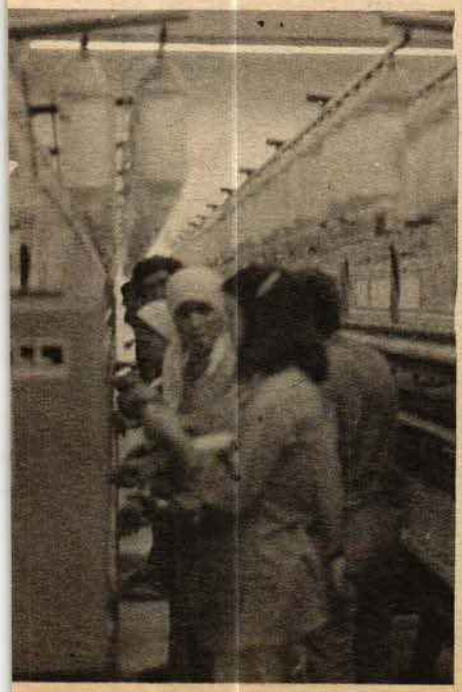

● Bana göre de bu hükümet işçilerden, çalışanlardan yana birşey yapamaz. Halkın seçmediği bir hükümetin halktan yana olabileceğine inanmıyorum. Zaten açıkladığı program da bunu gösteriyor. Talu Hükümeti'nin kimin düdüğünü çalacağı şimdiden bellidir.

● Talu başbakan seçildiğinde buna en çok sevinenler, gazetelerin de yazdığı gibi patronlar, tüccarlar oldu. Bir sürü bildiriler yayınlayarak bu olayı kutladılar, sevinçlerini bildirdiler. Ama yoksul kesimden, işçilerden, köylülerden bir ses çıkmadı. Görünen köy kılavuz istemez.

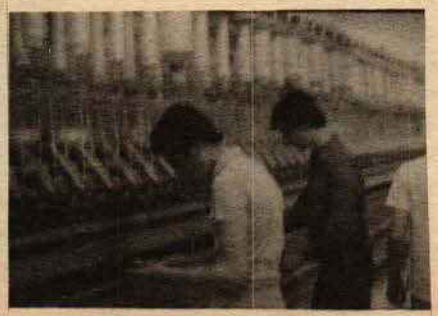

●● Büyük mağazalar konusunda ne düşünüyorsunuz?

● Büyük mağazalar sözde ucuzluk getirecekmiş. Ben bu görüşe katılmıyorum. Birkaç maddenin dışındaki maddeler gene pahalı olacaktır. Şimdiki büyük mağazalardan biliyoruz. Hem sonra küçük esnafın sonu olacak bu mağazalar. Yüzbinlercesi, işsiz güçsüz kalacak ya da bizim gibi işçi olacaktır. Türkiye'de, gerçek bir sanayileşme olmadığından bu işsiz kalan kitle gün geçtikçe çoğalacak, ve toplumumuz için büyük tehlike olacaktır.

● Büyük mağazaların kurulması bence olumludur. Ama burada önemli olan büyük mağazaların mülkiyetinin kimin elinde olacağıdır. Büyük mağazaların ucuzluk getirebilmesi, halka yararlı olabilmesi devlet eliyle kurulmasıyla olabilir.

İŞÇİLERİN DÜNYASI DÜNYA İŞÇİLERİ

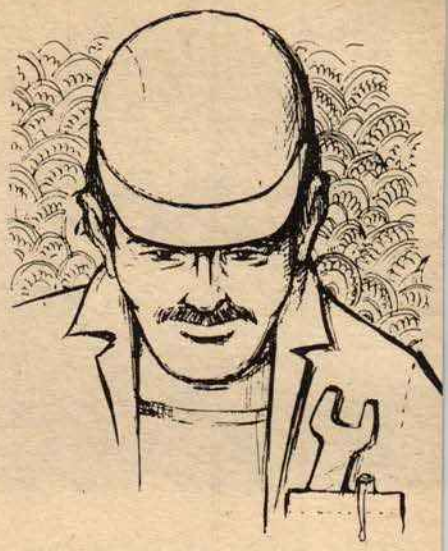

●HOLLANDA'DA GENEL GREV HAVASI ESTİ.

Hollandalı metal işçileri geçtiğimiz günlerde, metal endüstrisi kapsamına giren işkollarındaki ücretlerin arttırılması ve geçim seviyesinin yükseltilmesi için greve gitmişlerdi. İstekleri kabul edilmeyen ve aynı işkolu kapsamına giren 400 bin işçi ve personel, grevi, bir fabrikada bitirip, bir diğerinde başlatarak sürdürmektedirler. Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu da grevi desteklediğini bildirdi. İsviçre ve İsveç'teki metal işçileri de grev bölgesine

amerika'nın YENİ BİR UTANÇ BELGESİ

Az gelişmiş ülkeleri sömürmek için türlü oyunlara başvuran, bağımsızlık savaşlarına karşı dünyayı vahşet cehennemine çeviren Amerikan iktidarlarının utanç belgelerine bir yenisi daha eklendi.

21 Nisan günü çıkan gazeteler, Amerikan Sağlık Teşkilatı'nın 430 zenciyi 25 yıldan beri bir deney hayvanı olarak kullandığını açıkladı. İki ihtiyar zenci, titreyen seslerinde bütün ezilmişliklerinin ifadesiyle, Amerikan doktorlarının kendilerine 1932 yılından beri frengi mikrobu aşıladıklarını ve 25 yıl süreyle kendilerine haber verilmeksizin üzerlerinde deneyler yaptıklarını açıkladılar. Frengi mikrobu verilerek bir deney hayvanı gibi kullanılanlar sadece bu iki ihtiyar değildir. Gazeteciler 430 zenciye frengi mikrobunun verildiğini, bunlardan 28'inin , bu deneyler sırasında öldüğünü açıkladılar. Deney hayvanı olarak kullanılan bu insanlara, kanlarında bir bozukluk olduğu söylenerek gerçek gizlenmek istenmiştir. İşin dehşet verici yanı, deneylerin bizzat Amerikan Sağlık Teşkilatı yetkilileri - nin bilgisi altında yapılmış olmasıdır. Deney hayvanı olarak, Amerikalı - lar tarafından her zaman horlanan, insan oldukları inkar edilen zenciler kullanılmıştır. Oysa Amerika, eşitlik, hürriyet, demokrasi sloganlarının başpehlivanı olarak gözükmektedir.

Bu olay kokuşan Amerikan kapitalizminin iç yüzünü açığa vurması bakımından ibret vericidir. Kimbilir, belki de bu 430 insana frengi mikrobu aşılayıp, onlar üzerinde deneyler yapmak, frengiye tutulan bir Amerikalı milyonerin hayatını kurtarmak adınadır.

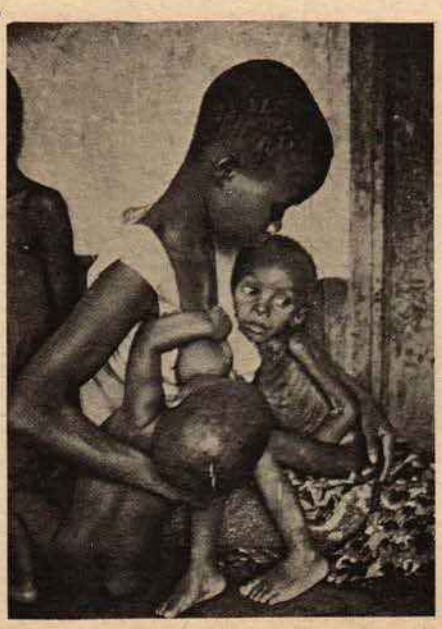

işlenmiş madde gönderilmesini engelleyeceklerini bildirdiler. Alman ve Belçika metal işçileri de grevi destekleyen hareketlere giriştiler. Ayrıca birçok sendika, halkın grevi desdeklemesini sağlamak için kampanyalar açtılar. Bu kampanyaya halkın büyük bir kısmı, öğrenciler, tekstil hazır giyim, bira fabrikalarıyla kimya işçileri de desteklemektedir.

● JAPONYA'DA GENEL GREV

Japonya'da ulaşım ve Kamu Servisi görevlilerinin 72 saatlik bir grev hareketi başlamıştır. Japon Ulusal Demiryolları İşletmesi de yolcu trenlerinin seferlerini durdurtmuş ve özellikle büyük kentlerde posta işçileri görev yapmamışlardır. Telefon işçilerinin, yük treni işçilerinin de katılmasıyla grevler genel grev niteliğine ulaşmış, ülkede ulaşım ve haberleşme geniş ölçüde aksamıştır. Grevin nedeni, işçilerin ayda 1200 liralık bir ücret artışı istemeleri ve yetkililerin bunun ancak yarısını kabul etmesidir.

Japonya'da ulaşım işçileri greve gidince ulaşım büyük ölçüde aksadı. Fotoğrafta trene pencereden binmek zorunda kalan bir yolcu görülüyor.

Avrupa'da Köleler Var : TÜRK İŞÇİLERİ

Geçen ay gazetelerimizden birinde bir araştırma yayımlandı. Bir fransızın yaptığı araştırma, Avrupa'da çalışan türk işçilerinin hayat öyküsünü anlatıyordu. Dergimize kısaltarak aldık. Herkes ibretle okusun diye...

Avrupa'da çalışan işçiler arasında EN KÖTÜ, EN PİS, EN AĞIR işleri türkler yapar, en az ücreti onlar alır ve en çok da onlar horlanırlar. Türk Hükümeti hiç mi hiç ilgilenmez onlarla. Oysa dışarıda çalışmaya gittikleri için Türkiye'deki işsizler ordusunu kısmen de olsa azaltırlar. Döviz de getirirler memlekete. Bu dövizler de fabrika kurmaları için patronlara kredi olarak verilir. Ama Türk Hükümetleri, onları Avrupa'da kaderleriyle başbaşa bırakıp, dertleriyle ilgilenmezler

Öncelikle dil bilmedikleri için, yatacak yer doktor gibi dertlerini çözemeyen türkler, bir de "Bizi buradan ne zaman yollayacaklar" korkusuyla kıvranırlar. Doktor raporları, bu durumun türk işçilerini ağır ruhi bozukluklara ittiğini göstermektedir.

Türkler hem yurtlarından uzakta, hem de insan sıcaklığından yoksundurlar. Onlara düştükleri bu el kapısında çok kötü davranılmaktadır. AVRUPA'NIN YENİ KÖLELERİ BU İNSANLARDIR.

Köle gibi alınıp satılırlar. Gerek Türkiye'de ve gerekse Avrupa'da bu işin simsarları bile türemiştir. Yokluğun, yoksulluğun pençesinden kurtulurum umuduyla Avrupa'ya çalışmaya gelen bu insanlara bir iş kartı ya da bir iş adresi 700-900 franka satılır. Avrupa ekonomilerine hiçbir sosyal hak istemeden katkıda bulunanlar yabancı işçilerdir. Örneğin Fransa'da çalışan 600 bin yabancı işçinin Fransız ekonomisine 4 yıllık katkısı 90 milyar franktır. Bu 90 milyar frankta, türklerin payı çok büyüktür.

"Sus ve çok çalış" ilkesine en uygun hareket eden türk işçileriAvrupa'ya gelmemiş olsalardı, yani Türkiye kalkınmış bir ülke olsaydı ve bu işçileri kendisi çalıştırmış olsaydı ne olurdu?

Eğer yabancı işçiler olmasaydı Avrupalı kadın ve erkek işçiler onların yerine en ağır işlerde çalışmak zorunda kalacaklardı. Avrupa'da sosyal, kültürel, siyasi denge tümüyle sarsılmış olacak, tüketim, konfor ve eğlence toplumları efsanesi yıkılıp gidecekti.

Araştırma böyle sonuçlanmaktadır. Şimdi biz soruyoruz:

Döviz rezevleri yükselsin diye, her türlü çağdışı uygulamalara terk edilen işçilerin çilesi ne zamana kadar devam edecek?

ince eleyip sık dokuyalım

İŞÇİLER, PATRONLAR ve DOĞUM KONTROLU

CHP Genel Başkanı Ecevit geçtiği - miz günlerde, halkımızın koyunlaştı - rılmak ve teknik elemanların da robot haline getirilmek istendiğini açıkladıktan bir süre sonra, Adana'da toplanan 1. Üreticiler Kurultayında, "Hal kın kuzu olmadığını göreceklerdir. Hal kımız ne kendini kurda yedirecektir , ne de koçun sultası altına girecektir Halkımız artık uyanışın içindedir" dedi.

Siyaset sahnesinde kurt,koç,beygir koyun,kuzu gibi sözlerin çokça kullanıldığı şu günlerde,Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO), daha önce Türkİş yöneticileri ile anlaşarak tezgahla - dığı ve Türk İş'e bağlı tüm sendikaların liderlerini lüks Tarabya Otelline topladı. Düzenlenen bir seminerde, sendikacıları şartlandırmayı amaçladı Uluslararası Çalışma Örgütü, şimdi ay nı oyunu, gene aynı lüks otelde şim - di de patronlarla elele tezgahlıyor.

Beceriksizlikleri ve yeteneksizlik leriyle ülkede çalışma alanı bile aça mayacakları anlaşılan işverenlere,ülkemizin sorunlarının çözümü için en isabetli yolun, işçi eşlerine ve köylü kadınlarına gebeliği önleyici hap yutturmak yada onlara kısırlaştırıcı plastik helezonlar takmak fikrini benimsetmeye çalışıyor.

Döküm mevsiminde elindeki ot stoklarına ve bir de sürüsündeki koyun sa yısına bakıp, yemlemekten,yemleyebilmekten umudunu kestiği koyun,koç ve kuzuları mezbahaya gönderen, ucuz pahalı demeyip elden çıkaran ağayla çoban gibi, iş veremedikleri, iş verseler de doyuramadıkları işçileri, taban fiyatları ile ezebildikleri kadar ezdikleri köylüleri şartlandırarak he lalinden cocuk yapma hakkını kısıtlamaya kalkanlar, uluslararası sermaye ile onun Turkiye'deki uzantısının çıkarlarını ayakta tutabilmek için, fiyasko ile son bulmuş bir kampanyayı, şimdi de kürtajı serbest bırakarak kanlı bir usule dönüştürmek üzere zemin hazırlamaya, böylece demokratik düzende kendileri için sakıncalı olmaya başlayan işçilerle,köylüleri sey reltmeye çalışıyorlar.

HIK DEYİCİLER

Saygılı olmaları ve gercekte efendileri olduğu için mutluluğuna değer vermeleri gereken işçiler ile köylüleri, kuşak kuşak azaltarak kuracakları endüstri ve ithal edecekleri makinelerle ülkede bir sermaye sultası kurabilmek için ellerinden gelen herşeyi yapanlara omuz veren ve fetvacılık yapan bilim adamları da vardır.

Karşıtları ile karşı karşıya gelmemek için özel bir çaba harcayarak lüks otellerin kapalı kapıları ardında, bülbül gibi şakıyan bu bilim adamlarına halkın güveni kaldı mı bilemiyoruz. Bir açıklık ve fikir özgürlüğü düzeni olarak tanımlanan demokratik düzende, insanlar lüks otellerde toplanıp böylece şartlandırı - lıyor ve uygulamaya konu olan halk gereği gibi temsil edilmiyorsa,bütün bu faaliyeti kuşku ile karşılamak ve ted birli olmak lazımdır.

Daha bu gunden işsiz insan sayısı, 3 milyona yaklaşmış olan Türkiye'de,

zanmak için yabancı teknolojilerin emrine girmişken, işsizlikle birlikte gizli açlık da sürüp gitmekte. Bir yabancı gazete, işler böyle gitmekte devam ederse 1980 yılına kadar bazı patlamaların beklenmesi gerektiğini açık olarak ifade etmektedir.

Akılları sıra doğacak çocuk sayısını seyrelterek patlamaları önlemek, hiç değilse geciktirmek isteyenler geç kalmışlardır. On yıla yaklaşık bir süreden beri milyonlar harcanarak halkımız üzerinde uygulanmaya çalışılan doğum kontrolu, bilinçli aydınların ve halkın çabalarıyla fiyaskoya dönüşmüş ve bütün bu harcamaların önemli bir kısmı, belirli bir azınlık ile lüks otellerde halkın inanmadığı ilkeleri savunmak için görevlendirilen hık deyicilere yaramıştır.

İşçiler ve köylüler, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da gelenek, görenek ve vatanseverlik anlayışlarının gereği olarak Uluslararası Sermaye veya onların vakıfları ile Türkiye'deki uzantısının oyununa gelmeyecek, yabancının, mutfaklarımızdan sonra yatak odalarımıza da girip, kirli elini yorganımızın altına kadar sokmasına izin vermeyecektir.

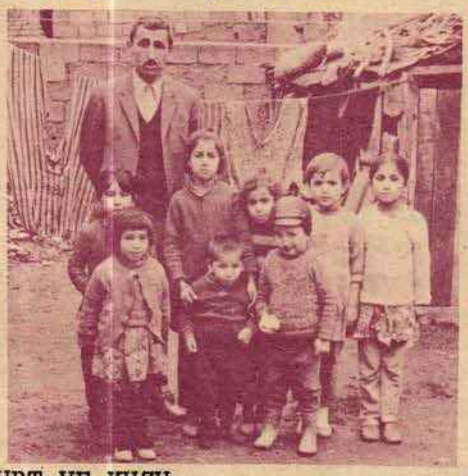

KURT VE KUZU

Türk halkını, biopolitik gelişmiş metotlarla yıllardır tahıl yedirerek koyunlaştırdıklarını, aydın kitleleri de para, imtiyaz, Avrupa ve Amerika gezileriyle şartlandırıp robotlaştırdıklarını zannedenler yanıldıklarını, zamanı gelince bir kere daha anlayacaklardır.

Türkiye demokrasi ile yönetilmekte, hayli yıpranmış olmasına rağmen ilericiliğini koruyan bir Anayasa bugün de yürürlükte bulunmaktadır. Geçen on yıl bir geçit olmuş, ak koyun, kara koyun iyice belirlenmiştir. Türk milletini koyunlaştırdım, aydınını da para ile şartlandırdım zannedenler 1. Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde verdiğimiz Kurtuluş Savaşı'ndan paylarına düşen dersi almış görünüyorlardı. Şimde de tahıl ve üretim artığı yağ yedirerek biyolojik yanıyla zayıflattıkları, et tabağını önünden çekip, bazlama ile pirinç sürdükleri Türk milletini, bir de doğum kontrolu ile seyrekleştirirlerse, robotlaştırdıkları aydınları ve iş çevrelerini yanlarına alıp, amaçlarına yaklaşabileceklerini ve hatta ulaşacaklarını sanıyorlar.

Anayasa uyarınca önümüzdeki sonbaharda yapılacak olan seçimler, sürdürülmekte olan sessiz savaşın temel kurallarının Türk halkı tarafından iyice kavrandığını gösterecek ve bu savaş mutlaka kazanılarak, halktan yana bir iktidar, halkın oylarıyla işbaşına getirilecektir.

Kendilerini kurt, halkı da koyun zannedenler için iyi bir ders teşkil edeceğinden şüphe etmediğimiz, patronlar ile bütünleştikleri yabancı sermaye çevreleri için bir hezimet olacağından emin bulunduğumuz seçimlerden sonra, iş başına gelecek halktan yana aydınlar, işçi ve köylü temsilcileri, Tarabya Oteli'nde tezgahlanan ve gecekondularla Anadolu köylerinde uygulanan oyunların içyüzünü, kendilerini iktidara getirenlere anlatacak, dört bir yanımızdaki toplumlar, nüfuslarını arttırmak için teşvik tedbirleri uygularken, bizim, devletin olanaklarıyla patronu teşvik edip, anarahmine düşmüş veya düşmemiş işçi ve köylü çocuklarını seyreltmeye çalışmamızın tabanında kimlerin çıkarı yattığı daha iyi anlaşılacaktır. Çıkarlarımıza, gerçeklerimize, gelenek ve göreneklerimize ters düşen korkunç bir uygulama için bir değil bin seminer yapsalar, halk, işçi ve köylü helâlinden çocuk yapmaya devam edecek ve yabancı ile onun yerli ortağı, zengin kaynaklarımızı sömürmekten vazgeçerse bu çocukları doyurmak mümkün olacaktır. Vazgeçin bu işten.

erol yalçın

büyük mağazalar neyi değiştirir

Naim Talu Hükümetinin kurulması ile beraber büyük mağazalar konusu, üzerinde en çok tartışılan bir konu haline geldi. Siyasal partiler,özel sektör temsilcileri, meslek kuruluşlarının temsilcileri, büyük mağazalar konusunda görüş ve önerilerini kamuoyuna açıkladılar.

Gereğinden çok reklam edilen bu konuda biz, sermaye çevreleri ve Hükümetle aynı görüşte değiliz. Bu nedenle, konuyu daha değişik bir açıdan ele alarak devlet eliyle bazı çevreleri zengin etmek için tasarlanan oyunlardan birini, büyük mağazalar konusunu işçi sınıfının ve halkımızın gözleri önüne sereceğiz.

Büyük mağaza açanlar ne yapacaktır? Diğer mağaza sahipleri gibi tüketim malları satarak para kazanacaklardır. Ülkemizde ticaret serbest. İsteyen büyük mağaza, isteyen küçük mağaza açar, dilediği malı satar, para kazanır. Bundan devlete ne? Görevi onu kontrol etmek, halk yararına çalışma koşullarını düzenlemek, halkın aldatılmamasına çalışmaktır. Kazancı üzerinden de vergisini almaktır.

Dünyanın hiçbir ülkesinde, zora geldiğimiz zaman örnekler vererek sığındığımız batı ülkelerinde bile devlet büyük mağaza açtı diye kimseye yardım yapmamıştır.Bunlar Batı'da bir süreç içinde, sermaye birikimini yapan mağazaların genişlemesiyle ortaya çıkmıştır.

Büyük mağazalar açılırsa,ülke ekonomisi gelişecek, bolluk mu yaratılacaktır? Hayır. Esasta iç piyasasının genişlemesinin yurt ekonomisine büyük bir katkısı olamaz.

Hükümet üyeleri, sermaye çevreleri pervasızca büyük mağazaları,aracıları ortadan kaldıracak, halktan yana kuruluşlar olarak tanıtmaya çalışmaktadırlar. Gerçekte ülkemizde, büyük mağazalar, halka ucuz ihtiyaç maddeleri sağlamayı değil, büyük sermayedarların tüketim malları alış ve satış tekelini ellerine geçirmelerini amaçlıyor. Alış fiyatını tesbit ettikleri gibi, satış fiyatını da tesbit edecek,fiyat dalgalanmaları yaratacak, böylece ülke ekonomisi üzerinde otoritelerini güçlendirerek, söz sahibi olacaklardır.

Gelelim işin diğer yönüne. Büyük mağazalar hizmette kolaylıklar sağlayacak, hizmeti müşterinin ayağına götürecek denmektedir. Bugüne kadar açılan büyük mağazalar nerelerde açılmıştır? İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi sanayi ve ticaret alanın da ülkemizin gelişmiş şehirlerinin zengin semtlerinde. Bundan sonra açılacak olanlar nerede açılacaklardır? Yine aynı yerlerde. Tatlı kâr peşinde koşan özel teşebbüs, sırf hizmet için Anadolu'nun yolu, suyu olmayan, gelişmemiş kentlerinde büyük mağaza açacak, halka hizmet edecek, ucuz tüketim malları sağlayacak. Yok canım insanı güldürmeyin

Canının istediğine devlet kasasından yardım edeceksin, kulpunu da hazırlayacaksın. Neymiş: efendim büyük mağaza açmış. Yıllardır bu işi yapan esnafın ne günahı var.Sık sık sözü edilen eşitlik prensibiyle nasıl bağdaşır?

Bu düzende büyük mağaza açılsa ne olur, açılmasa ne olur? İşçi sınıfına küçük esnaftan yeni emekçiler katılır ancak.

Bizi aldatmasınlar, devlet kesesini olur olmaz işler için kullanmasınlar. Üreticilerin ve tüketicilerin örgütlenerek çözümleyecekleri bu sorunu sermaye çevrelerinin egemenliğini perçinlemek için yaptıkları işleri kamufle etmek için kullanmasınlar.

TARİH TEKERRÜR DEĞİLDİR!

BU GÜNÜ DÜNLER GETİRDİ YARINI BUGÜNLER HAZIRLIYOR

1 MAYIS bizim bayramımızdır

Ülkemizde bazı çıkarcı çevreler tarafından "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak gösterilmek istenen 1 Mayıs, aslında İşçi Bayramıdır. Bütün dünya işçileri 1 Mayıs'ı aynı heyecanla İşçi Bayramı olarak kutlamaktadır. 1 Mayıs neden İşçi Bayramıdır?

Bundan 87 yıl önce Amerikan işçileri insanca çalışmak, insanca yaşamak için demokratik haklarını kullanarak büyük bir grev örgütlemişlerdi. Amaçları, patronların işçileri günde 15-16 saat çalıştırmalarına son vermekti. Günde 8 saatlik işgününü kabul ettirmekti. Daha önceki örgütsüz grevlerinden gerekli tecrübeyi edinen Amerikan işçileri çok iyi örgütlenerek bütün Amerika'yı saran bır genel greve çıkmışlardı. 1 Mayıs 1886'da başlayan genel grev kısa zamanda bütün Amerika'yı sarmış, greve katılanların sayısı 600 bini aşmıştı. Yalnız Şikago şehrinde greve katılanlar 80 bin işçinin üzerindeydi. Toplantılar, yürüyüşler, mitingler işçi sınıfını bir yumruk gibi yapmış, insan haklarını hiçe sayan sermaye egemenliğinin karşısına dikmişti. İşçilerin haklı istekleri herkes tarafından kabul edilip destekleniyordu..Dünyanın birçok ülkesinde destekleme grevleri yapılıyordu.Genel grev yaygınlaştıkça işçilerin birliği güçleniyor, grev başarıya ulaşıyordu. Birçok işçi hak alma mücadelesini daha iyi kavrıyor, greve katılıyordu.

Sermayedarlar, güçlenen işçi sınıfı karşısında endişeye düştüler. Bu güçlü direnişin dağıtılmasının, birliğin bozulmasının yollarını aramaya giriştiler Kâr tutkuları, işçi sınıfının insanca çalışmak ve yaşamak isteğiyle çatışıyordu. Grevin dördüncü günü bir patron uşağı, işçilerin toplantısına bomba attı. Çıkan karışıklığı fırsat bilen polisler işçilere saldırdılar. Birçok işçi tutuklandı. Yakalanan işçi önderlerinden 5 kişi derhal ölüm cezasına çarptırıldı. Ve hemen asıldı.

Olay bir çırpıda bütün dünyaya yayıldı. Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de dayanışma grevleri ve gösteriler hızlandı. Dünyadaki bütün işçiler birlik oldular. Yılmadılar, bozulmadılar, dağılmadılar. Korkmadılar. Daha da güçlendiler. Çıkarlarının aynı olduğunun bilincine varan işçilerin güç birliği karşısında sermayedarlar, 8 saatlik işgününü kabul etmek zorunda kaldılar.Genel grev kan pahasına başarıya ulaştı. İşçi sınıfı, 8 saatlik işgününü bir hak olarak sermaye egemenliğinden koparıp aldı.

İşte 1 Mayıs budur. İşçi sınıfının mücadelelerle dolu tarihi böyle anlatmakta, böyle yazmaktadır.

Bugün dünyadaki işçilerin hepsi 8 saatlik işgünü esasına göre çalışmaktadır Yani, yiğit bir mücadeleyle alınan bu hakkı kulllanmaktadırlar. Onun için bu şanlı genel grevin başlangıcı olan 1 Mayıs, bütün dünya işçileri tarafından işçi bayramı olarak kutlanmaktadır. "Hak verilmez alınır" demenin, "Verilen haklar geri alınamaz" demenin özü budur. İşçi sınıfının tarihi mücadelelerle doludur. Her işçi de, tarihini bilmek,ondan ders alarak mücadele etmek zorundadır. Bilgili oldukça güçleneceğiz. Güçlendikçe hakkımızı alacağız.Nasıl fabrikamızda birlik olarak patrondan hak alıyorsak, sendikamızda ve siyasi partimizde birlik olarak da patronların sömürü düzeninden hakkımızı alacağız. Tekelci sermaye patronlarının dünyayı sömürmelerine yani, emperyalizme karşı bu gün dünyadaki işçilerin birlik olması gibi...

BU GÜNÜ DÜNLER GETİRDİ YARINI BUGÜNLER HAZIRLIYOR

hikaye ama masal değil.

Hüseyin Karslı

MERYEMİN ÇİLESİ

Akşam işten döndüğümde vakit her zamankinden biraz daha geçti.Kapıyı açıp eve girdiğimde kızımı ve bizim hanımı telaş içinde buldum.

" Çok merak ettik. Geciktin."

" Evet hanım" dedim. "Geciktim.Kardan arabalar çalışmıyor. Yürüyerek geldim."

Kızım boynuma sarıldı. Öptüm saçlarından. Bir yandan da konuşuyordu.

" Anadolu'da da felaketmiş soğuk. Radyo söyledi. Bütün yurtta hava, kara deniz trafiği durmuş. Arabalar,trenler kara saplanıp kalmışlar."

Hanım başını salladı. Sonra,

" İstanbul'da daha mı iyi sanki?Isı eksi dört dereceye düşmüş. Kar sabaha kadar aralıksız devam edecekmiş." dedi.

Camın önüne gittim, perdeyi açtım. Her taraf bembeyaz kar. Soğuk, fırtına saçaklardan buzlar sarkıyor.Bizim kondu yıkılacakmış gibi sallanıyor. Rüzgar vurdukça camlar zangır zangır titriyor. Caddede bir kamyon yan yatmış. Kardan görünmüyor. Elektrik telleri kopmuş, önümüzdeki kiraz ağacının baş kısmı yok, fırtına almış götürmüş. Sokaktan erkek mi kadın mı olduğu belirsiz biri geçiyor. Evinde ne varsa üstüne giymiş, başını da sarmış, ayaklarını sürte sürte gidiyor. Birden sırt üstü düştü. Ayakları havaya kalktı,başı açıldı.

"Kadınmış be."

"Kim kadınmış baba?"

"Sokakta biri."

Odaya mis gibi bir çay kokusu yayıldı.

" Hadi artık kapat şu perdeyi bey. Bak çay yaptım."

" Kış çok fena çok."

" Fakirler için baba."

Annesi atıldı.

" Zenginler için kış yok mu?"

" Yok ya. Var mı? Kaloriferli daire yumuşacık koltuklar, televizyonun başındasın. O, Oh. Gel keyfim gel... İki tane otomobil, biri açık biri değil."

" Kes be kızım. Şükret halimize.Bizden beteri de var."

Birden sinirlendi bizim kız:

" Kes ya. Şükret haline beterin de beteri vardır. Bizi hep böyle diye diye uyuttunuz."

Eliyle evin içini gösterdi.

"Şu hale bak. Mum ışığında çay sofrası. Elektriği, suyu olmayan bir oda. Üç kişiyiz, bu bir odada oturmaya mecburuz. Sobamız bile yok. Gazocağını yakıp çay içiyoruz ısınmak için. Bunu da her zaman bulursak... Gel de sen bu hale şükret."

Bizim hanım alındı birden.

" N'apalım kızım, baban nihayet bir işçi. Patron değil."

" İşçi olmak, emekçi olmak suç mu? Bizim de insan gibi yaşamaya hakkımız yok mu?"

" Okulu bitirdiğin zaman çalışır kazanırsın. Bizi de bu sıkıntılardan kurtarırsın."

" Kesin gürültüyü, kapı çalınıyor."

" Galiba misafir geliyor."

Kapıyı açtık. İçeri altmış, yetmiş

yaşlarında, uzun boylu, zayıf,beli kam burlaşmış bir ihtiyar kadın girdi.Geldi, geldi, önümde durdu. Avurtları çökmüş, dudağı sarkmış, burnu uzamış, göz altları halka halka olmuş. Eğilerek selam verdi. Selamını aldım.Sırtında eski bir hırka, elinde baston,ayaklarında lastik ayakkabılar. Sol ayakkabısının burnu yok. Çoraplarından baş parmağı çıkmış. İri, kirli, soğuktan mosmor olmuş.

" Hoş geldiniz teyze."

" Hoş bulduk evladım."

" Buyrun, oturun."

Sandalyenin ucuna çekinerek ilişti. Gözleri yerde, çoraplarının yırtıklarını göstermemek için ayaklarını geriye doğru çekti.

Divanı gösterdim.

" Şöyle gelsenize. Orası rahat değil."

" Rahatım, rahatım evladım. Sağ olun."

Kesik kesik öksürdü, hırkasına sarıldı.

Bizim hanıma "Ne istiyor, kim bu? " anlamında gözümü kırptım.

" Meryem teyzenin senden bir ricası var. Bugün ikis kere geldi. Çekiniyor gariban. Bu sokağın sonunda oturuyor."

" Çekinecek birşey yok teyzeciğim. Buyrun, söyleyin derdinizi."

Yaşlı kadın titredi. Heyecanını belli etmemek istiyordu.

" Bilmem ki nasıl anlatsam."

Cebinden kirli bir bez parçası çıkardı. Burnunu, yanaklarını, gözlerini sildi.

" Evladım, biz aslen Erzincan'lıyız Bir zaman varlıklı bir aileydik."

" Evet teyzeciğim."

" Gözü kör olası felek, söndürdü ocağımızı."

Bir sessizlik oldu. Yaşlı kadının gözleri nemlendi. Ürperdi. Düşecekmiş gibi sallandı.

" Ne oldu teyze."

" Zelzele."

Demek Erzincan zelzelesinde felakete uğrayanlardan biriydi bu yaşlı kadın. O zaman gazeteler yazmıştı. Kırk bin ölü, altmış bin de yaralı vermişti Erzincan.

" Otuz dokuzun Aralık ayında olmuştu değil mi?"

" He ya. Gara kışta.

" Ben küçüktüm pek iyi bilmem ama afetin çok büyük olduğunu babam anlatmıştı."

" Çok böyüktü. Çok böyük. Daş üstünde daş galmadı. Hepsi yıhıldı, Erzincan viran oldu. Gızımın da başına duvar yıkıldı. Beş gün yer altında gal dı. Çıkınca da bizi heç tanımadı. Gara yazılı kızım, anacığını tanımadı."

Meryem teyze sustu. İçini çekti, elinin tersiyle gözlerini sildi.

" Neçe güngörmüş , nefesi guvvetli hocalara götürdüm. Cinlere uğramış, eyi olmaz, dediler."

Acı acı öksürdü. Gitti, mangalı eşeledi tükürdü.

" Bu öksürük de beni heç ırahat bırakmayı."dedi."O gün bu gün her yerde, her gün çalıştım. Saçımı süpürge ettim. Gul oldum, köle oldum, gızıma bah tım. Heç kimseden birşey görmedim, istemedim. Hep uğraşdım. Ali'nin Meryem'i kötü gadın olmuş, dedirtmedim.Na musumla çalışdım."

" Peki teyze, sigortalı bir işte çalışmadınız mı hiç?"

" Bir pavrikaya götürdü gomşular. Şimdi adı ahlımda galmadı. Orda çalışdım. Hem de gayratlı çalıştım. Tam tamamına dört sene. "

" Peki niçin ayrıldınız? Şimdi sigortadan emekli maaşı alırdınız."

" Yaşımız böyüh, işe yaramaz deyi çıhardılar pavlıkadan. Ağladım, etmeyin ağalar, dedim. sakat gızım var de-

dim. Heç diynemediler. Böyük patron is temeyi dediler."

Yaşlı kadın sözünü burada kesti. Gözünü gözüme dikti, yutkundu. Göz pınarlarından yaşlar akmaya başladı.

" Size nasıl yardım edebilirim? Ya-

pabileceğim birşey varsa?"

Yaşlı kadın başını salladı.

" Var evladım, var. Herkesin var. İnsanım diyen herkesin var. Senin de var. Halimi hökümete yaz. Meryem deyi ki de: Yaş yetmiş, iş bitmiş. Bir zanaatım yoh. Ev kira, sakat bir gızım var. Bahıma muhtaç. Düşgünler evine almazlar. Gış odun yoh, soba yoh, ekmek, aş yoh, ne olacah benim halim?"

"Gurban olduğum böyühlerim. Gula gul olmah çoh güç. Düşmanlarım Meryem dileniy demesin. Tam tamamına böyle yaz. Gazataya yaz."

Bizim hanımla kız ağlamaya başladılar. Elimden birşey gelirmiş gibi onlara baktım. Onlar da kurtarma simidini atıp kurtaracakmışım gibi bana bakıyorlardı.

" Ah, teyzeciğim, kelin ilacı olsa başına çalar. Ben size ancak nasihat e debilirim."

Çaresizdim.

" Ağlama teyze." dedim."Ağlama, bu senin kara yazın değil. Böyle kara yazı olmaz. Allah, kullarına doğarken sen sürüneceksin, sen de krallar gibi yaşayacaksın, diye alnına yazamaz. Bu senin, benim, fakirin sırtında oynanan bir oyundur. Kader kısmet masaldır, uydurmadır. Geçen gün bir kitapta okudum. Yazarı, "Bu bozuk düzen değil mi ki, bir mutlu azınlığa keyif çattırıyor. Bu bozuk düzen değil mi ki vergi kaçırtıyor. İthalat, ihracat numaralarıyla milyonların sıfırlarını çoğalttırıyor. Bu bozuk düzen değil midir ki köylünün ürününü kapkaççıya, işçinin e meğini fırsatçıya aktarıyor." diyordu. İşte biz bu durumun ortadan kalkmasını istiyoruz."

Meryem teyze, sanki benim sözlerimi anlamış gibi kalktı. Ellerime sarıldı. Elimi yüzüne, gözyaşlarına sürdü. Öptü birşeyler söylemek istedi. Heyecanlandı, söyleyemedi. Sessizce çıkıp gitti.

Hanım:

" Bu ihtiyara yardım etmeliyiz bey" dedi.

" Evet ama nasıl?"

Aradan on beş gün geçti. Soğuklar gene devam ediyor. Karın kalınlığı art tıkça arttı. Büyük çapta yakacak sıkıntısı var. Çok yerde elektrikler kesilmiş, fırınların önünde uzun kuyruklar. Halk ekmek bekliyor.

"Meryem teyze ne yapıyor acaba? Hiç gözükmedi."

" Bir tas çorba götürsem..."

" İyi olur."

Biraz sonra, perişan bir halde geri döndü bizim hanım. Eli ayağı titriyordu.

" Ölmüş, ölmüşler."

" Kim, kim ölmüş?"

Hıçkırıklarını tutamıyordu.

" Meryem teyzeyle kızı, birbirlerine sarılarak ölmüşler."

Deli gibi sokağa fırladım. Komşular kapıya çıkmışlar. Her kafadan bir ses geliyor.

" Soğuktan ölmüşler."

" Yok çanım açlıktan."

" Doktor daha birşey dedemiş."

" Camiye götürdüler."

" İşte hoca sela getiriyor."

Gözlerim yaşlarla doldu. Meryem teyzenin sözleri kulaklarımda yankılanmaya başladı.

" Herkesin var. Senin de vazifen var. Gula gul olmah çok güç, uşşah olmah çok güç. Gış, Odun yoh, soba yoh, aş yoh, kimsesiz gadın kişiye iş yoh."

" Hökümete böyle yaz. Gazataya yaz"

" Peki Meryem teyze. Yazacağım. Sana söz. Taa sağır sultan duyuncaya kadar yazacağım. Sen, bizleri affedinceye kadar yazacağım. Senin gibi nice Meryem'leri yazacağım."

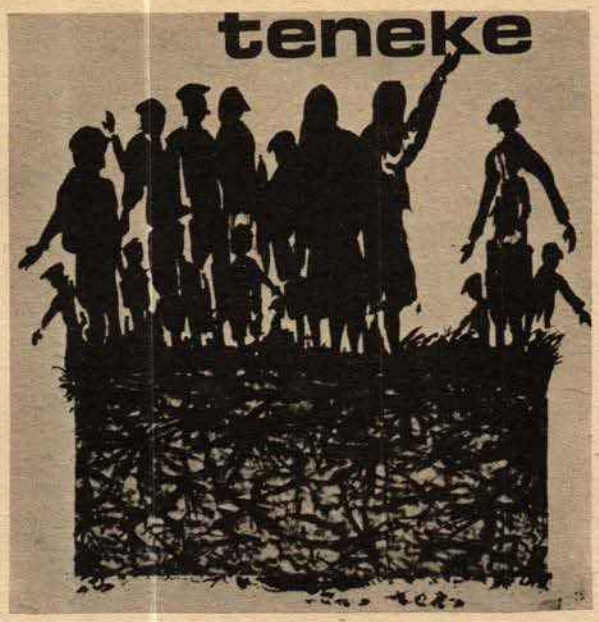

bu kitabı okuyalım

YAZAN: YAŞAR KEMAL
YAYINLAYAN: ARARAT YAYINEVİ

TENEKE

Teneke, halkımızın yüzünü ağartan az sayıdaki birkaç yazarın en önde geleni sayabileceğimiz Yaşar Kemal'in, Çukurova'da geçen bir uzun hikayesidir.

Doymak bilmeyen çeltik ağalarına karşı çıkan bir genç kaymakamın siyasal iktidarla kucak kucağa olan ağaları tarafından nasıl sürdürüldüğünü anlatır.

Adana'nın Kadirli ilçesinde üç beş çeltik ağası on binlerce dönüm araziye çeltik ekerler. En az bir karış su içinde yetişen çeltiklerini sulamak için Savrun Çayı'nın bütün suyunu koca ovaya boşaltırlar. Boşaltırlar ama, ovadaki köylerin tümü de su içinde kalır. Kavurucu Çukurova güneşi altında tüm köyler silme çamura keser, sıtma çocuğu, genci, yaşlısıyla köylüleri kırar, bitirir.

Halkçı kaymakam, ağaların bu haksızlığına karşı çıkar. Çeltik sulama işini, kanunlarda belirtilen şartlar dışında yaptırmayacağını söyler. Bu ise çeltik ağalarının işine gelmez. Çünkü ekim alanları daralacaktır. Köylerin içine kadar çeltik ekmeleri mümkün olmayacaktır. Bu yüzden ağalar kaymakamı kararından vazgeçmeye zorlarlar. Ama kaymakam, yiğit, halktan yana bir idarecidir. Ağalar böylesini hiç görmemişlerdir. Rüşvet teklif ederler, nafile, ölümle tehdit ederler boşuna...

Kaymakam çamurlara bulanmış, sıtmadan kırılan köylüden yana çıkmakta, ağaların suyunu bıraktırmamaktadır.

Ancak ağalar, işi bu şekilde çözemeyeceklerini anlayınca, Ankara'ya giderler. Siyasi iktidar ellerinde olduğu için kısa zamanda kaymakamın Kars'ın Kağızman ilçesine sürülmesini sağlarlar. Büyük bir zafer kazanmış gibi kasabaya dönerler. Kaymakam yenilmiştir.

Kaymakam yenilmiştir. Gene koca bir ovanın köylüleri sıtmadan kırılacak ve kan emici çeltik ağaları milyonlarına, milyonlar katacaklardır.

Kan içici Kadirli ağaları genç ve yenilmiş kaymakamı, ardından tenekeler çaldırarak kovarlar kasabadan.

Bu hikayede, ne kadar inançlı, ne kadar kararlı olursak olalım, tek tek örgütsüz olarak sürdüreceğimiz mücadelelerin, direnişlerin, siyasi yönü olmayan savaşların, her zaman hakim güçler tarafından bastırılacağı, başarısızlığa sürükleneceği pek açık olarak görülebilir.

Okumak isteyen arkadaşlarımız kitabı, sendikamızın genel merkezinden 565 kuruşa temin edebilirler. Kitabın esas fiyatı 7,5 liradır.

Ayrıca, bir önceki sayıda tanıttığımız İlk Öğretmen Duyuşen 375 kuruşa gene sendikamızın genel merkezinden temin edilebilir

güldüşün

NEŞ'E KAVGANIN MUSİKİSİDİR

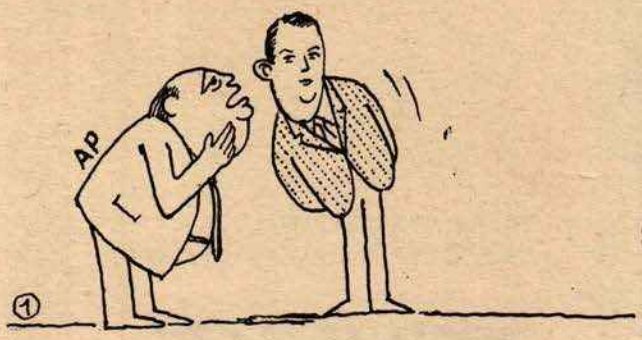

tüccar ve sanayicilerin seçtiği Talu hükümeti yani der ki: tüccar ve sanayici malını ne kadar pahalı satarsa o kadar kâr eder, yatırdığı parasını çabuk çıkarır. böylece halkın sırtından bir avuç insan aşırı zengin olur.

adres:

son baskı ta. 15.5.1973